

godt ut i eksterne gjennomganger i vurdering av samarbeid med andre, f.eks. gjennom felles landbesøk. De delegerer oppgaver til institusjoner som CGIAR innen forskning, og mottar midler som skal forvaltes fra institusjoner som EC, OPEC, Verdensbanken/IBRD, Afrikabanken og Den islamske utviklingsbanken.

Styret i IFAD vedtok i 2010 et revidert Charter for IFADs internkontroll. Systemet for internkontroll er nå i henhold til FN-systemets best practice. IFAD har et eget kontor for internrevisjon og -kontroll. Kontoret etterforsker evt. uregelmessigheter knyttet til finans eller prosedyrer, og fremmer god forvaltning etiske standarder. Ekstern revisor (for tiden Price Waterhouse Coopers) velges av styret, og rapporterer direkte til styret. Styret har en egen revisjonskomite. I 2010 ble det vedtatt nye retningslinjer for revisjon. Både innen revisjon, antikorrupsjon og risikostyring ble IFAD gitt gode skussmål i MOPAN gjennomgangen. Åpenhet knyttet til driften skal sikres ved nylig vedtatte retningslinjer for åpenhet (disclosure policy).

Allerede i 2005 vedtok IFAD sin egen antikorrupsjons policy, der null-toleranse stadfestes. 43 klager/anklager ble registrert i 2010, interne og eksterne, en økning på 24 prosent fra året før. Deler av økningen forklares ved IFADs omlegging til direkte overvåking av egne prosjekter. En sanksjonskomite beslutter hvilke reaksjoner som evt. skal iverksettes

3. Norsk politikk overfor IFAD

Matvaresikkerhet har fått fornyet fokus i forbindelse med den siste globale oppgangen i matvarepriser. Dagens prisnivå er nå på høyde med 2008-nivået, matvarelagrene er lave, og denne situasjonen forventes å vedvare en tid. Krisen vil gå hardest ut over de fattigste. Et hovedbudskap fra siste tids diskusjoner bl.a. i FAO og Verdensbanken, er at for å møte utfordringene må matvareproduksjon blant småbønder i verden øke. Vi må bidra til å sette de millioner av småskalabønder som i dag ikke får fullt utnyttet sitt produksjonspotensiale, i stand til å oppskalere. Denne jobben er IFAD blant de beste til å ta, sammen med fattige bønder på landsbygda. Økt produksjon, innenfor en

i de enkelte tilfeller. Der det er relevant overleveres saker til nasjonale myndigheter for deres oppfølging.

I forbindelse med siste (åttende) påfyllingsforhandling forpliktet IFAD seg til et reformprogram for organisasjonen. Hovedfokus var på utvikling av organisasjonens personal og administrasjon, finanssystemet, plan- og budsjettssystem, utvidet tilstedeværelse på landnivå, reduserte administrative kostnader, og forsterket risikostyring. Noen av temaene er tidligere omtalt. Styret og IFADs ledelse har fortsatt en jobb å gjøre i forhold til administrative kostnader og personalforvaltningen. Relativt ny ledelse og fortsatt skiftninger i oppgavefordeling osv., kan ha forsterket utfordringene. IFAD er selv opptatt av endring på disse feltene.

Det er også endringer i IFADs nedslagsfelt, for eksempel med behov for å tilpasse utlånsproduktene til en stadig økende middelinntektsgruppe. Arbeidet forventes sluttet i 2011. Det kan bl.a. innebære delegering av større fullmakter til IFADs styre for etablering av nye låneinstrumenter og -betingelser.

Et annet utviklingstrekk, på linje med reformagendaen, er økt tilstedeværelse på landnivå gjennom økt antall landkontorer. Styret har bedt om å få tydelige kostnadsrammer for denne omleggingen, som kan utfordre målet om lavere administrative kostnader for organisasjonen. Samtidig vil dette øke IFADs relevans i den lokale konteksten, og gjøre dem til mer aktive dialogpartnere, innen policy og kunnskapsforvaltning.

bærekraftig ramme, med tilhørende tilrettelegging av markedstilgang, er kjernemandatet til IFAD. Med dette som utgangspunkt vil IFAD i årene fremover være en svært relevant partner innen norsk utviklingssamarbeid.

IFAD er i 2011 inne i sin niende forhandlingsrunde om påfylling av finansielle midler til fondet. Norge deltar aktivt i forhandlingene, som også er en arena for å sette viktige strategiske og reformpunkt på dagsorden. Det blir også viktig å følge IFAD videre i deres inkorporering av klimahensyn i sin politikk og praksis, i fremme av et klimarobust landbruk.

IFAD

International Fund for Agricultural Development / Det internasjonale fond for landbruksutvikling

1. Fakta

Type organisasjon: Særorganisasjon under FN, internasjonal finansinstitusjon

Etableringsår: 1977

Hovedkvarter: Roma

Antall landkontor: 29

Leder: Kanayo F. Nwanze (Nigeria)

Dato for styremøter 2011: 11.-12. mai, 14.-15. september og 12.-14. desember

Norsk styreplass: Norge inngår i en rotasjonsordning med Sverige. I 2011 er Sverige styremedlem

Antall norske ansatte: 0

Ansvarlig departement: Utenriksdepartementet

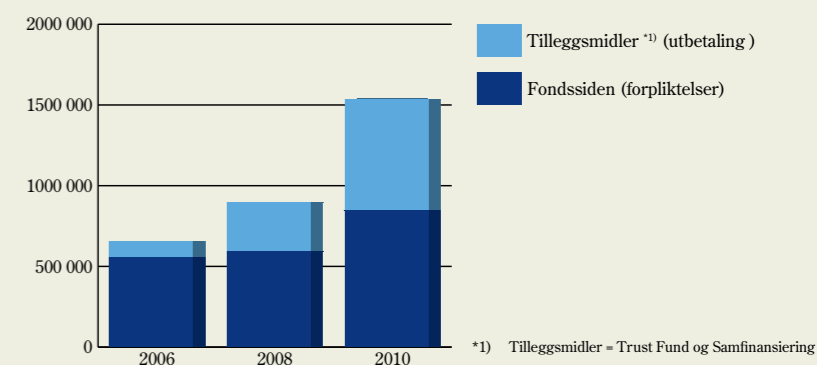
Webseite: www.ifad.org

De 5 største giverne av tilleggsmidler (millioner USD) i 2010:

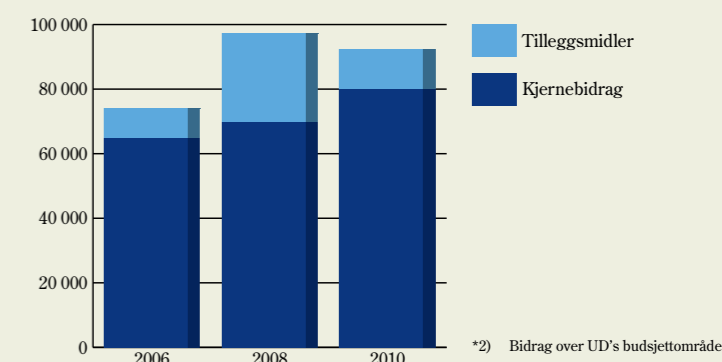
	Giver	USD ^{*3)}
1	EU-CGIAR	160 192
2	EU	67 514
3	Italia	35 474
4	UK	24 433
5	Spania	13 359
7	Norge	11 041

^{*3)} Total Donors' Supplementary Funds 2000-2010 inflow

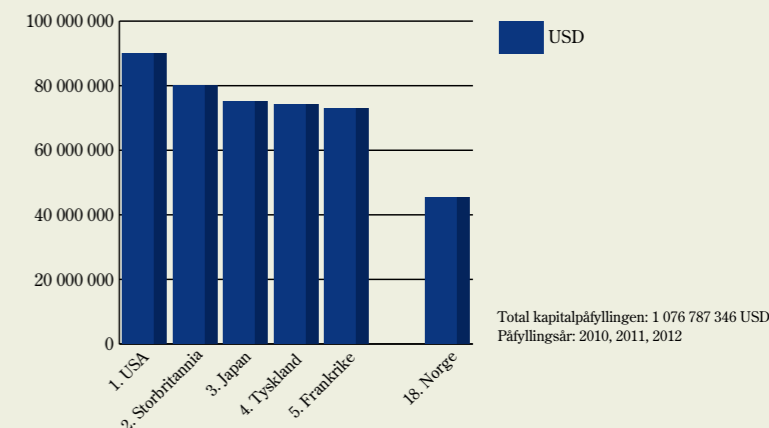
Totale ressurser inndelt i utlån, gaver (tusen USD)

Norske bidrag ^{*2)} (tusen NOK)

Siste påfylling til fond og de fem største giverne inkludert Norge sin plassering (millioner USD)

Utenriksdepartementet

Besøksadresse: 7. juni plassen/ Victoria Terrasse, Oslo

Postadresse: Postboks 8114 Dep. N-0032 Oslo

Ved spørsmål, kontakt Seksjon for budsjett og forvaltning på e-postadresse:

sbf-fn@mfa.no. Profilarlene er også tilgjengelige på: www.regjeringen.no/

nb/dep/ud/tema/fn/fnorg_vurdering

Mandat og virkeområder

IFADs viktigste oppgave er å bidra til å utrydde fattigdom og sult på landsbygda i utviklingsland. Innsatsen skal bidra til økte inntekter for de fattige, og øke matvaresikkerheten. IFAD gir lån til gunstige vilkår til fattige land, og låner også ut til mellominntektsland med mye fattigdom på landsbygda. I tillegg bidrar de med faglig rådgivning og opplæring innen landbrukssektoren, støtter landbruksforskning og bidrar til økt markedsadgang og markedsinformasjon. Landbruk dekker her både jordbruk, husdyrhold, skogbruk og fiske.

Som en av verdens største långivere til landsbygduitvikling, mobiliserer de ressurser med småbønder som hovedmålgruppe. For hver krone IFAD har fått inn i sine påfyllingsforhandlinger, mobiliserer de 6 nye kroner fra andre partnere (økning på 140 prosent siste år). Alle tilskudd til IFAD regnes som bistand (ODA). Lånene fra IFAD gis i hovedsak på konsesjonelle vilkår, men med forskjellig grad av subsidier. Pengene går først og fremst til landbruk, naturressursforvaltning, finansielle tjenester på landsbygda og utvikling av infrastruktur og markeder.

IFADs finansielle ressurser hentes fra den opprinnelig innskutte kapitalen i fondet, inntekter som genereres fra investeringer, innbetalte lån, gaver fra medlemsland og multilaterale institusjoner. Gavene innhentes gjennom regulære påfyllingsforhandlinger, som skjer hvert tredje år (i 2011), i tillegg til særtildelinger (som Norges bidrag til urfolksprogrammet, til gjeldslette for Haiti og støtte til egne kvinne- og likestillingsinitiativer).

Arbeidsmåten er partnerskap. I partnerskapet er multilaterale organisasjoner, OECD-land, OPEC-land og utviklingsland. Aktørene i mottakerlandene er myndigheter, organisasjoner for fattige på landsbygda og andre ikke-statlige organisasjoner, i tillegg til privat sektor. Myndigheter gjennomfører selv de lånefinansierte programmene. IFAD fører tilsyn med gjennomføringen og bidrar med rådgivning, både teknisk og policymessig. IFAD har fortsatt begrenset permanent

tilstedeværelse i medlemslandene, men har hatt en økning over de siste fem år fra ett landkontor til 29.

Oppnådde resultater 2010

De siste par årene har IFAD etablert et svært gjennomarbeidet og godt resultatrammeverk. På landnivå viser resultater at IFAD bidrar til fattigdomsutrydning. Dette bekreftes bl.a. i gjennomganger som FNs MOPAN og Storbritannias Multilateral Aid Review. Ett av målene IFAD har satt seg er at innen 2012 skal minst 90 prosent av alle gjennomgåtte prosjekt vise en klar påvirkning på fattigdomsutrydning på landsbygda. IFADs eget måleinstrument for resultater viste en oppnåelse på 84 prosent i 2010, mens det delvis uavhengige evalueringskontoret mente at oppnådd resultat lå enda høyere. Prosjektene relevans, læringseffekt av arbeidet og IFADs evne til å levere bærekraftig innsats, dvs. som gir langsiktige positive virkninger, er vesentlig forbedret. Ved utgangen av 2010 bidro IFAD i 230 prosjekter, der 36 millioner fattige mennesker på landsbygda deltok, hele 7 millioner flere mennesker enn året før.

I forbindelse med 8. påfylling av IFADs midler (for 2010-2012), forpliktet organisasjonen seg til å foreta en rekke grep for å forbedre måloppnåelsen og bedre sin arbeidsmåte. Mye er gjort, og en del gjenstår. IFAD blir særlig fulgt nøye av medlemmene i sin oppfølging av menneskelige ressurser og ledelse. I slutten av 2010 la IFADs ledelse fram en personalplan for styret. I korte trekk vil denne innebære flere profesjonelle i gjennomførende organ og opplæringsprogram for disse, flere ansatte på landkontor, og færre ansatte i administrative funksjoner. IFAD har ansvar for overvåking av de fleste prosjekt og program, men myndigheter i mottakerland har det overordnede ansvaret. For området finansforvaltning og styring, har IFAD imidlertid opprettet en egen avdeling. Dette med utgangspunkt i betydelig økte midler og utvikling av nye og mer varierte låneprodukter. 63 prosent av IFADs ansatte, inkludert innleide konsulenter, jobbet direkte inn mot utvikling og gjennomføring av landprogrammer. Dette er godt innenfor målsetningen fram mot 2012 (65 prosent).

Et eksempel på IFADs arbeid med urfolk og kvinner:

IFAD har gjennom de siste årene skjerpet sitt fokus på kvinnelig deltagelse. I et eksempel fra Guatemala (Rural Development Programme for Las Veapaces), fremkommer det at satsing på kvinner er god økonomi. Det geografiske området er preget av krigsherjinger, der bosetningen primært består av urbefolkning. IFAD inkluderte gjennomgående kapasitetsbygging hos kvinner i programmene, særlig med tanke på å få kvinner inn i landbruksproduksjon med høyt inntektspotensiale. Dette til fordel for de mer tradisjonelle, dårligere betalt "kvinne-produktene". 64 000 mennesker, hvorav halvparten kvinner, sørget for at programmet nådde sine målsetninger for inntektsgenerering. Området kan vise til en synlig forbedring i levestandard for den jevne befolkning. Sesongmigrasjon eller permanent forflytning er ikke lenger nødvendig.

I 2010 sørget IFAD blant annet for:

- 4 millioner fattige kvinner og menn opplært i enkel jordbruksteknologi
- 28 000 markedsføringsgrupper økte småbøndernes omsetning
- 21 000 kilometer vei ble bygd eller utbedret for å gi markedstilgang
- 5 millioner småbønder har fått opplæring i bærekraftig forvaltning av felles ressurser som vann, land og skog
- 49 prosent av deltagerne i IFADs prosjekter var kvinner

2. Vurderinger: Resultater, effektivitet og kontroll

IFAD gis topp karakter i eksterne vurderinger av organisasjonens resultatrammeverk (MOPAN, MAR, Norad). Siden 2008 har organisasjonen bygget opp et omfattende system for overvåking av resultater, med høy grad av kvalitet og etterrettelighet. Resultatbasert tildeling benyttes, der en kombinasjon av oppnådde resultater og behov hos mottaker, er avgjørende. Det er god sammenheng mellom resultatrapportering og organisasjonens strategiske målsetninger. Hele resultatkjeden følges, fra input til impact. Øverst i hierarkiet settes IFAD indikatorer i forhold til FNs Tusenårsmål 1 – utrydde sult og ekstrem fattigdom. IFADs landstrategier har klart fokus på resultater, og sammenhengene er tydelig for resultater på prosjekt, program/sektor, og nasjonalt nivå. De inkluderer også tverrgående hensyn i sin resultatkjede. For eksempel har IFAD nå kjønnssegregerte data, som gjør det mulig å måle effekten av likestillingsarbeidet.

Styret i IFAD er aktive i dialogen knyttet til resultater, evalueringer og overvåking av oppfølging og endring. Organisasjonen har et solid web-basert informasjonssystem som gir et godt utgangspunkt for å følge opp fra styremedlemmer, givere og medlemsland.

IFADs kontor for evaluering er et internt organ, men med et selvstendig mandat. Kontoret rapporterer direkte til IFADs styre og styrets evalueringskomite. Styret velger evalueringskontorets leder. Kontoret presenterer sine funn i en årlig rapport av høy kvalitet. For blant annet å underbygge evalueringer bruker organisasjonen et registreringssystem for data som inkluderer skreddersydde indikatorer både for outputs, outcomes og impact. De har også et overbyggende Corporate planning and performance management system, som tar for seg de faktorer som IFAD direkte påvirker i sin virksomhet.

Tverrgående hensyn som likestilling, miljø og menneskerettigheter har en tydelig plass i IFADs tilnærming. Det er utviklet relevante indikatorer i resultatrammeverket, og evalueringer inkluderer også disse elementene. I tillegg er det nylig gjort evalueringer av flere av disse, bl.a. innen likestilling og innen miljø. IFAD må fortsatt jobbe med å finne innovative måter å oppskalere gode resultater fra mindre prosjekter.

Innen likestilling gjøres mye riktig, særlig med å ivareta kvinners interesser i produktiv virksomhet. Norge har vært en viktig pådriver for likestilling i organisasjonens arbeid, også anerkjent av IFAD i mange sammenhenger. Særlig med fokus på kvinner i Afrika, har programmene påvirket policy

utforming på landnivå, kapasitetsbygging av egne ansatte så vel som hos partnere for bedre å forstå betydningen av kvinnelig deltagelse, samt forskning og metodeutvikling for å understøtte videre IFADs arbeid. Det er utplassert rådgivere innen likestilling i fem regioner, slik at IFAD støttet prosjekter kan trekke på deres kompetanse i planlegging og gjennomføring av aktiviteter. Videre er det opprettet et kvinnelig lederprogram, for å sikre kvinnelig deltagelse og ledelse i landbruksorganisasjoner både på lokalt og nasjonalt nivå. Under IFADs årlige Farmers Forum var over halvparten av delegatene kvinner, fra lokallag fra alle fem regioner. 49 prosent av de som drar nytte av IFADs programmer globalt er kvinner. En overvekt av kvinner har fått opplæring innen entreprenørskap, lokal ledelse og husdyrhold.

IFAD har skaffet seg større slagkraft i sin miljøtilnærming, og opprettet i 2010 en egen avdeling for miljø og klima. En omfattende strategi for IFADs tilnærming til klimaforandringer er nylig vedtatt, og en policy for deres arbeid med miljø og naturressursforvaltning ble vedtatt i 2011.

I flere år har IFAD hatt urbefolkning som en egen målgruppe. Gjennom de siste årene har hele 20 prosent av den årlige utlånsporteføljen gått til initiativer som inkluderer urbefolkningsgrupper. Norge har støttet opp om dette arbeidet gjennom særtilskudd.

Nasjonalt eierskap og ivaretagelse av mottakerlandets prioriteringer er blant de faktorene IFAD gis gode tilbakemeldinger på fra eksterne gjennomganger. Organisasjonen sørger for at initiativer tilpasses den lokale konteksten og tilpasser sin faglige rådgivning til andre pågående aktiviteter. Landene selv står for gjennomføringen av prosjekter. Relevansen av prosjektene måles til 98 prosent i deres eget resultatrammeverk.

Når det gjelder bærekraft/varig virkning av innsatsen, er dette en av de faktorene IFAD fortsatt må ha fokus på. Oppskalering av små prosjekter som viser gode resultater, må det jobbes videre med. I 2010 fikk IFAD utarbeidet en analyse av oppskaleringens muligheter, som gir et godt utgangspunkt for det videre arbeidet. IFAD poengterer at oppskalering er en av deres viktigste utviklingsoppgaver nå, noe som også henger tett sammen med forvaltning og formidling av den kunnskapen IFAD får fram i de tiltak de støtter.

IFAD samarbeider med de to andre Roma-baserte FN-institusjonene, særlig FAO, men også WFP. De kommer